TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 31 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė — Prieglobstis — Direktyva 2004/83/EB — Trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie pabėgėlių ir jų statuso būtiniausi standartai — 12 straipsnio 2 dalies c punktas ir 12 straipsnio 3 dalis — Pabėgėlio statuso nesuteikimas — Sąvoka „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai“ — Apimtis — Teroristinės organizacijos vadovas — Nuosprendis, kuriuo asmuo nuteistas už dalyvavimą teroristinės grupės veikloje — Individualus nagrinėjimas“

Byloje C-573/14

dėl *Conseil d'État* (Belgija) 2014 m. lapkričio 13 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. gruodžio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

prieš

Mostafa Lounani

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, M. Berger ir E. Regan, teisėjai A. Rosas (pranešėjas), A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, K. Jürimäe ir C. Lycourgos,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. vasario 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*, atstovaujamo advokato E. Derriks,

— M. Lounani, atstovaujamo advokatų C. Marchand ir D. Alamat,

— Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pochet, M. Jacobs ir S. Vanrie, padedamų advokatų D. Matray, C. Piront ir N. Schynts,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos M. Michelogiannaki,

* * Proceso kalba: prancūzų.

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rubio González ir L. Banciella Rodríguez-Miñón,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos F.-X. Bréchot ir D. Colas,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* M. Salvatorelli,

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir M. M. Tátrai,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos M. Holt, S. Brandon ir V. Kaye, padedamų baristerio D. Blundell,

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande ir R. Troosters,

susipažinęs su 2016 m. gegužės 31 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL L 304, 2004, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 96) 12 straipsnio 2 dalies c punkto ir 12 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisaras, toliau – *Commissaire général*) ir Maroko piliečio Mostafa Lounani ginčą dėl jam taikytos pabėgėlio statuso nesuteikimo sąlygos dėl Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams prieštaraujančių veiksmų.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

Jungtinių Tautų Chartija

3 1945 m. birželio 26 d. San Franciske (Jungtinės Amerikos Valstijos) pasirašytos Jungtinių Tautų Chartijos 1 straipsnio 1 ir 3 punktuose numatyti tokie Jungtinių Tautų tikslai:

„1. Palaikyti tarptautinę taiką bei saugumą ir imtis veiksmingų kolektyvinių priemonių, siekiant užkirsti kelią grėsmei taikai ir ją pašalinti, sustabdyti agresijos veiksmus arba kitus taikos pažeidimus bei taikiomis priemonėmis, remiantis teisingumo ir tarptautinės teisės principais, sureguliuoti arba išspręsti tarptautinius ginčus arba situacijas, dėl kurių gali būti pažeista taika.

<…>

3. Įgyvendinti tarptautinį bendradarbiavimą sprendžiant ekonominio, socialinio, kultūrinio ir humanitarinio pobūdžio tarptautines problemas, ugdant ir skatinant pagarbą visoms žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, nepaisant skirtingos rasės, lyties, kalbos bei religijos.“

Ženevos konvencija

4 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašyta Konvencija dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, 1954 m., Nr. 2545) įsigaliojo 1954 m. balandžio 22 dieną. Ji buvo papildyta 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso, įsigaliojusiu 1967 m. spalio 4 d. (toliau – Ženevos konvencija).

5 Ženevos konvencijos 1 straipsnio A skirsnyje apibrėžiama šioje konvencijoje vartojama sąvoka „pabėgėlis“, o F skirsnyje paaiškinama:

„Šios konvencijos nuostatos netaikomos visiems tiems asmenims, dėl kurių yra rimtų priežasčių manyti, kad jie:

<…>

c) kaltinami veika, prieštaraujančia Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams.“

Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos

6 2001 m. rugsėjo 28 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba (toliau – Saugumo Taryba) priėmė Rezoliuciją 1373 (2001), kurios preambulėje dar kartą patvirtinama „būtinybė visomis priemonėmis, remiantis Jungtinių Tautų [C]hartija, kovoti su teroro aktų grėsmėmis tarptautinei taikai ir saugumui“.

7 Pagal minėtos rezoliucijos 3 punkto f ir g papunkčius valstybės raginamos „imtis tam tikrų priemonių pagal atitinkamas nacionalinės ir tarptautinės teisės nuostatas, įskaitant tarptautinius standartus žmogaus teisių srityje, kad prieš suteikiant pabėgėlio statusą būtų įsitikinama, jog prieglobsčio prašytojas nėra planavęs, padėjęs daryti ar dalyvavęs darant teroro aktus“, ir „imtis priemonių pagal tarptautinę teisę siekiant užtikrinti, kad teroro aktų vykdytojai, organizatoriai ar bendrininkai nepiktnaudžiautų pabėgėlio statusu“.

8 Tos pačios rezoliucijos 5 punkte Saugumo Taryba pareiškia, kad „teroro aktai, metodai ir praktika prieštarauja Jungtinių Tautų Organizacijos siekiams ir principams, ir kad sąmoningas teroro aktų finansavimas, planavimas ir kurstymas taip pat prieštarauja Jungtinių Tautų siekiams ir principams“.

9 2001 m. lapkričio 12 d. Saugumo taryba priėmė Rezoliuciją 1377 (2001), kurios 5 punkte „pažymi, kad tarptautinio teroro aktai prieštarauja Jungtinių Tautų [C]hartijoje nurodytiems siekiams ir principams ir kad tarptautinio teroro aktų finansavimas, planavimas ir rengimas, kaip ir bet kokia kita pagalba šiuo atžvilgiu, taip pat prieštarauja [šioje Chartijoje] nurodytiems siekiams ir principams“.

10 2005 m. rugsėjo 14 d. Saugumo Tarybos priimtoje Rezoliucijoje 1624 (2005), be kita ko, primenama, kad „visos valstybės privalo besąlygiškai bendradarbiauti kovodamos su terorizmu, vadovaudamosi joms pagal tarptautinę teisę tenkančiais įsipareigojimais, siekdamos išsiaiškinti asmenis, kurie teikia finansinę paramą, padeda organizuoti, rengti ar vykdyti teroro aktus, prisideda prie jų, dalyvauja juos vykdant arba stengiasi juose dalyvauti, arba slepia juos įvykdžiusius asmenis, nesuteikti tokiam asmeniui prieglobsčio ir patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn“.

11 Rezoliucijos 1624 (2005) 1 punkte Saugumo Taryba ragina „visas valstybes imtis priemonių, kurios gali būti reikalingos ir tinkamos ir atitiktų joms pagal tarptautinę teisę nustatytus įpareigojimus, siekiant:

a) įstatymu uždrausti kurstymą įvykdyti teroro aktą ar aktus;

b) užkirsti kelią tokiam kurstymui;

c) nesuteikti prieglobsčio asmenims, apie kuriuos turima patikimos ir svarbios informacijos, kad pagrįsta manyti, jog jie kalti dėl tokio kurstymo“.

12 2014 m. rugsėjo 24 d. Saugumo Tarybos priimtos Rezoliucijos 2178 (2014) 5 punkte nustatyta, kad „valstybės narės užkerta kelią asmenų, keliaujančių į kitą nei jų gyvenamosios vietos arba pilietybės valstybę, kad vykdytų, planuotų, rengtų teroristinius veiksmus arba juose dalyvautų arba rengtų teroristų mokymus ar juose dalyvautų, verbavimui, organizavimui, vežimui ar aprūpinimui, jų kelionių ir veiklos finansavimui ir sustabdo tokius veiksmus“.

13 Tos pačios rezoliucijos 6 punkte Saugumo Taryba primena, kad:

„<…> Rezoliucijoje 1373 (2001) buvo nuspręsta, jog visos valstybės narės turi užtikrinti, kad asmenys, finansuojantys teroro aktus, juos planuojantys, rengiantys arba vykdantys, arba kurie prie jų prisideda, būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn; taip pat Saugumo Taryba nusprendžia, kad visos valstybės turi užtikrinti, kad nusikalstamos veikos kvalifikavimas jų įstatymuose ir kituose nacionalinės teisės aktuose leistų atsižvelgiant į nusikalstamos veikos pavojingumą pradėti baudžiamąjį persekiojimą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn:

<…>

c) už jų piliečių arba jų teritorijose vykdomą tyčinį asmenų, vykstančių ne į savo gyvenamosios vietos ar pilietybės valstybę tikslu įvykdyti, planuoti, rengti teroro aktus ar juose dalyvauti, arba rengti teroristų mokymus ar juose dalyvauti, kelionių organizavimą arba dalyvavimą atliekant kitus veiksmus, kurie prisideda prie šių aktų, įskaitant verbavimą;

<…>.“

Sąjungos teisė

Direktyva 2004/83

14 Pagal Direktyvos 2004/83 3 konstatuojamąją dalį Ženevos konvencija sudaro tarptautinio teisinio pabėgėlių apsaugos režimo pamatus.

15 Minėtos direktyvos 16, 17 ir 22 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(16) Turėtų būti nustatyti būtiniausi pabėgėlio statuso apibrėžimo ir apibūdinimo turinio standartai, padėsiantys valstybių narių kompetentingoms institucijoms taikyti Ženevos konvenciją.

(17) Būtina įvesti bendrus prieglobsčio prašytojų pripažinimo pabėgėliais pagal Ženevos konvencijos 1 straipsnį kriterijus.

<…>

(22) Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai yra nurodyti Jungtinių Tautų [C]hartijos preambulėje ir 1 bei 2 straipsniuose ir kartu su kitais minimi Jungtinių Tautų rezoliucijose dėl kovos su terorizmu priemonių, kurios deklaruoja, kad „teroro aktai, metodai ir praktika prieštarauja Jungtinių Tautų siekiams ir principams“ ir kad „sąmoningas teroro aktų finansavimas, planavimas ir kurstymas taip pat prieštarauja Jungtinių Tautų siekiams ir principams“.“

16 Direktyvos 2004/83 III skyriuje „Pabėgėlio statuso reikalavimai“ esančio 12 straipsnio „Pabėgėlio statuso nesuteikimas“ 2 ir 3 dalyse nurodyta:

„2. Trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės pabėgėlio statusas nesuteikiamas, jei yra rimtų priežasčių manyti, kad:

<…>

c) jis arba ji yra kaltas (-a) dėl Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančių veiksmų, nurodytų Jungtinių Tautų [C]hartijos preambulėje ir 1 bei 2 straipsniuose.

3. Šio straipsnio 2 dalis taikoma asmenims, kurie kursto ar kitaip dalyvauja vykdant ten paminėtus nusikaltimus ar veiksmus.“

Pamatinis sprendimas 2002/475/TVR

17 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu (OL L 164, 2002, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 19 sk., 6 t., p. 18) 6 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Teroristinių nusikaltimų, įskaitant tuos, kurie yra susiję su teroristinėmis grupėmis, apibrėžimas turėtų būti suderintas visose valstybėse narėse. Be to, tokius nusikaltimus padariusiems arba už juos atsakingiems fiziniams ir juridiniams asmenims turėtų būti numatytos bausmės ir sankcijos, atitinkančios tokių nusikaltimų sunkumą.“

18 Šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio „Teroristiniai nusikaltimai ir pagrindinės teisės bei principai“ 1 dalyje numatyta:

„Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad toliau pateiktuose a–i punktuose nurodytos tyčinės veikos, kaip jos apibrėžiamos nacionalinėje teisėje, kurios atsižvelgiant į jų pobūdį ar aplinkybes gali padaryti didelės žalos šaliai ar tarptautinei organizacijai <…>, būtų laikomos teroristiniais nusikaltimais:

<…>

a) pasikėsinimai į asmens gyvybę, galintys sukelti mirtį;

b) pasikėsinimai į asmens fizinę neliečiamybę;

c) žmogaus pagrobimas arba laikymas įkaitu;

d) didelis vyriausybinio ar visuomeninio pastato, transporto sistemos, infrastruktūros <…> naikinimas <…>;

e) orlaivių, laivų <…> užgrobimas;

f) ginklų, sprogmenų <…> gaminimas, laikymas, įgijimas, gabenimas, tiekimas ar naudojimas <…>;

g) pavojingų medžiagų paleidimas arba gaisrų, potvynių ar sprogimų sukėlimas, keliantis pavojų žmonių gyvybei;

h) vandens, energijos ar kurių nors kitų pagrindinių gamtos išteklių tiekimo trukdymas ar trikdymas <…>;

i) grasinimas padaryti a–h punktuose išvardytas tyčines veikas.“

19 Minėto pamatinio sprendimo 2 straipsnyje „Su teroristine grupe susiję nusikaltimai“ nustatyta:

„1. Šiame pamatiniame sprendime „teroristinė grupė“ reiškia organizuotą grupę iš daugiau kaip dviejų asmenų, sukurtą per tam tikrą laikotarpį ir suderintai veikiančią turint tikslą daryti teroristinius nusikaltimus. „Organizuota grupė“ yra grupė, kuri nėra atsitiktinai sudaryta tiesiogiai kokiam nors nusikaltimui padaryti ir kurioje nebūtinai turi būti formaliai jos nariams padalyti vaidmenys, narystės tęstinumas ar išplėtota struktūra.

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad būtų baudžiama už šias tyčines veikas:

a) vadovavimą teroristinei grupei;

b) dalyvavimą teroristinės grupės veikloje, įskaitant informacijos ar materialinių išteklių tiekimą jai arba jos veiklos finansavimą kokiu nors būdu, žinant, kad toks dalyvavimas padės teroristinės grupės nusikalstamai veiklai.“

20 Pamatinio sprendimo 2002/475 3 ir 4 straipsniai buvo iš dalies pakeisti Pamatiniu sprendimu 2008/919/TVR (OL L 330, 2008, p. 21), kurio 10 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „visose valstybėse narėse turėtų būti toliau derinama teroristinių nusikaltimų, įskaitant su teroristine veikla susijusią nusikalstamą veiką, sąvokų apibrėžtis, kad į ją būtų įtrauktas viešas kurstymas įvykdyti teroristinį nusikaltimą, verbavimas teroristinei veiklai ir teroristų rengimas, jei ši veika buvo tyčinė“.

21 Pamatinio sprendimo 2002/475, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2008/919, 3 straipsnio „Su teroristine veikla susiję nusikaltimai“, 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Šiame pamatiniame sprendime:

<…>

b) verbavimas teroristinei veiklai – kito asmens skatinimas įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose arba 2 straipsnio 2 dalyje išvardytų nusikalstamų veikų;

<…>

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad nusikalstamomis veikomis, susijusiomis su teroristine veikla, būtų laikomi šie tyčiniai veiksmai:

<…>

b) verbavimas teroristinei veiklai;

<…>

f) suklastotų administracinių dokumentų rengimas siekiant įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose ir 2 straipsnio 2 dalies b punkte išvardytų nusikalstamų veikų.“

22 Pamatinio sprendimo 2002/475, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2008/919, 4 straipsnis susijęs su kurstymu atlikti tam tikras veikas, numatytas minėto Pamatinio sprendimo 2002/475 1–3 straipsniuose, pagalbos jas atliekant teikimu ar bendrininkavimu ir kėsinimusi jas atlikti.

Belgijos teisė

23 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į Belgijos teritoriją, apsigyvenimo, įsikūrimo ir išsiuntimo (*loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers*; *Moniteur belge*, 1980 gruodžio 31 d., p. 14584) 55/2 straipsnyje nustatyta:

„Užsieniečiui pabėgėlio statusas nesuteikiamas, jeigu jam taikomi Ženevos konvencijos 1 straipsnio D, E arba F skirsniai. Taip pat jis nesuteikiamas asmenims, kurie kursto ar kitaip dalyvauja vykdant Ženevos konvencijos 1 straipsnio F skirsnyje nurodytus nusikaltimus ar veiksmus."

24 2003 m. gruodžio 19 d. Įstatymu dėl teroristinių nusikaltimų (*loi du 19 décembre 2003 relative aux infractions terroristes*; *Moniteur belge*, 2003 m. gruodžio 29 d., p. 61689), priimtu siekiant perkelti į Belgijos teisę Pamatinį sprendimą 2002/475, į Baudžiamojo kodekso II knygą įtrauktas Iter skyrius „Teroristiniai nusikaltimai", kurį sudaro šio kodekso 137–141ter straipsniai.

25 2003 m. gruodžio 19 d. įstatymu iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso (toliau – iš dalies pakeistas Baudžiamasis kodeksas) 137 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Teroristiniu nusikaltimu laikoma nusikalstama veika, numatyta 2 ir 3 dalyse, kuri dėl savo pobūdžio ar aplinkybių gali padaryti didelę žalą šaliai arba tarptautinei organizacijai, kai ja tyčia siekiama rimtai įbauginti gyventojus arba neleistinai priversti vyriausybę ar tarptautinę organizaciją atlikti kokį veiksmą ar nuo jo susilaikyti, arba rimtai destabilizuoti ar sunaikinti pagrindinius politinius, konstitucinius, ekonominius ar socialinius šalies ar tarptautinės organizacijos darinius."

26 Iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 139 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta:

„Teroristinė grupė – tai daugiau kaip dviejų asmenų organizuota grupė, sukurta per tam tikrą laikotarpį ir sutartinai veikianti, kuri siekia daryti 137 straipsnyje numatytus teroristinius nusikaltimus."

27 Iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 140 straipsnyje, kuris atitinka Pamatinio sprendimo 2002/475 2 straipsnį, numatyta:

„1. Asmuo, dalyvaujantis teroristinės grupės veikloje, įskaitant informacijos ar materialinių išteklių tiekimą teroristinei grupei arba jos veiklos finansavimą kokiu nors būdu, ir žinantis, kad toks dalyvavimas padės teroristinės grupės nusikalstamai veiklai, baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų ir bauda nuo šimto iki penkių tūkstančių eurų.

2. Teroristinės grupės vadovas baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkiolikos iki dvidešimties metų ir bauda nuo tūkstančio iki dviejų šimtų tūkstančių eurų."

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

28 1991 m. M. Lounani išvyko iš Maroko ir atvyko į Vokietiją; čia pateikė prieglobsčio prašymą, tačiau šis buvo atmestas. 1997 m. jis atvyko į Belgiją ir gyveno joje nelegaliai.

29 2006 m. vasario 16 d. nuosprendžiu *Tribunal correctionnel de Bruxelles* (Briuselio baudžiamųjų bylų teismas, Belgija), be kita ko, iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 140 straipsnio pagrindu, pripažino M. Lounani kaltu kaip vieną iš teroristinės grupės *groupe islamique des combattants marocains* (Maroko kovotojų islamistų grupė, toliau – GICM) Belgijos padalinio vadovaujančių narių, taip pat dėl dalyvavimo organizuotoje grupėje, dokumentų klastojimo, suklastotų dokumentų panaudojimo, neteisėto buvimo šalyje ir skyrė jam šešerių metų laisvės atėmimo bausmę.

30 Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą glaustai apibūdinamos *Tribunal correctionnel de Bruxelles* (Briuselio baudžiamųjų bylų teismas) nuosprendyje, kuriuo M. Lounani pripažintas kaltu dėl dalyvavimo teroristinės grupės veikloje, inkriminuotos veikos: „logistinės paramos teikimas teroristinei grupei, be kita ko, padedant materialiai ar intelektualiai“; „pasų klastojimas“ ir „apgaulingas pasų perleidimas“; „aktyvus dalyvavimas siunčiant savanorius į Iraką“. Konkrečiai kalbant, apgaulingas paso perleidimas 2006 m. vasario 16 d. nuosprendyje kvalifikuotas kaip „dalyvavimas padalinio, teikiančio logistinę paramą teroristiniam judėjimui, veikloje“.

31 2010 m. kovo 16 d. M. Lounani Belgijos institucijoms pateikė prieglobsčio prašymą ir nurodė, kad po Belgijoje priimto nuosprendžio bijo būti persekiojamas tuo atveju, jei grįžtų į savo kilmės šalį, be to, Maroko valdžios institucijos gali jį pripažinti radikaliu islamistu ir džihadistu. Dėl šio prieglobsčio prašymo 2010 m. gruodžio 8 d. *Commissaire général*, vadovaudamasis 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į Belgijos teritoriją, apsigyvenimo, įsikūrimo ir išsiuntimo 55/2 straipsniu ir Ženevos konvencijos 1 straipsnio F skirsnio c punktu, priėmė sprendimą nesuteikti M. Lounani pabėgėlio statuso.

32 2010 m. gruodžio 24 d. M. Lounani apskundė šį sprendimą *Conseil du contentieux des étrangers* (Užsieniečių ginčų taryba, Belgija). 2011 m. sausio 13 d. sprendimu ši panaikino skundžiamą sprendimą ir grąžino bylą *Commissaire général*, nurodžiusi motyvą, kad byloje trūko pagrindinių aplinkybių, be kurių Taryba, nesiėmusi papildomų tyrimo priemonių, negalėjo nuspręsti, ar skundžiamą sprendimą palikti galioti, ar jį panaikini ir priimti kitą sprendimą.

33 2011 m. vasario 2 d. *Commissaire général* priėmė naują sprendimą nesuteikti M. Lounani pabėgėlio statuso. Gavusi 2011 m. vasario 18 d. skundą dėl šio naujo sprendimo *Conseil du contentieux des étrangers* 2011 m. kovo 3 d. sprendimu jį panaikino ir grąžino bylą *Commissaire général*, nes konstatavo, kad šis iš tikrųjų nesiėmė papildomų tyrimo priemonių.

34 2011 m. gegužės 24 d. *Commissaire général* priėmė trečią sprendimą nesuteikti M. Lounani pabėgėlio statuso. 2011 m. birželio 14 d. M. Lounani *Conseil du contentieux des étrangers* pateikė skundą, kuriame prašė panaikinti tą sprendimą ir priimti naują sprendimą suteikti jam pabėgėlio statusą. 2011 m. liepos 1 d. sprendimu *Conseil du contentieux des étrangers* pripažino, kad M. Lounani reikėjo suteikti pabėgėlio statusą.

35 Gavusi kasacinį skundą dėl pastarojo sprendimo *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) 2012 m. liepos 13 d. sprendimu jį panaikino ir grąžino bylą nagrinėti kitos sudėties *Conseil du contentieux des étrangers*.

36 Spręsdamas grąžintą bylą *Conseil du contentieux des étrangers* pripažino, kad veikos, kuriomis konkrečiai kaltinamas M. Lounani, nepripažintinos teroristiniais nusikaltimais, nes 2006 m. vasario 16 d. nuosprendžiu *tribunal correctionnel de Bruxelles* nuteisė M. Lounani dėl jo priklausymo teroristinei grupei, o ne dėl teroro aktų vykdymo ar dalyvavimo juos vykdant, numatytų iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 137 straipsnyje. Nebuvo nustatyta jokios GICM priskirtinos nusikalstamos veikos ar paties M. Lounani atliktų tokią individualią atsakomybę užtraukiančių veiksmų.

37 Konstatavęs, kad veiksmai, dėl kurių M Lounani nuteistas, nebuvo tokie sunkūs, kad juos būtų buvę galima pripažinti „prieštaraujančiais Jungtinių Tautų siekiams ir principams“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktą, 2013 m. vasario 12 d. sprendimu *Conseil du contentieux des étrangers* panaikino 2011 m. gegužės 24 d. *Commissaire général* sprendimą ir priėmė naują sprendimą suteikti M. Lounani pabėgėlio statusą

38 Dėl šio sprendimo *Commissaire général* padavė kasacinį skundą *Conseil d'État* (Valstybės Taryba).

39 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas aiškintinas kaip reiškiantis, jog tam, kad būtų galima taikyti jame numatytą prieglobsčio nesuteikimo sąlygą, reikalaujama, kad prieglobsčio prašytojas būtų buvęs nuteistas už teroristinius nusikaltimus, numatytus Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalyje?

2. Neigiamo atsakymo į pirmąjį klausimą atveju taip pat reikia nustatyti, ar 2006 m. vasario 16 d. *tribunal correctionnel de Bruxelles* nuosprendyje M. Lounani inkriminuotos veikos, dėl kurių jis buvo nuteistas už dalyvavimą teroristinės organizacijos veikloje, gali būti pripažintos Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančiais veiksmais, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktą?

3. Ar nagrinėjant, ar tarptautinė apsauga nesuteiktina jos prašančiam asmeniui todėl, kad jis dalyvavo teroristinės organizacijos veikloje, pakanka atsižvelgti į nuosprendį, kuriuo tarptautinės apsaugos prašantis asmuo nuteistas kaip teroristinės organizacijos vadovas, tačiau konstatuojama, kad jis nepadarė, nebandė ir negrasino padaryti teroro akto, kad būtų galima konstatuoti, jog šis prašytojas dalyvavo vykdant arba kurstė aktą, kuriuo kaltinamas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 3 dalį, ar reikia atskirai išnagrinėti konkretaus atvejo aplinkybes ir įrodyti dalyvavimą darant teroristinį nusikaltimą, apibrėžtą Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnyje, arba kurstymą jį daryti?

4. Ar nagrinėjant, ar tarptautinė apsauga nesuteiktina jos prašančiam asmeniui todėl, kad jis dalyvavo teroristinės organizacijos veikloje, nagrinėjamu atveju – kaip jos vadovas, Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 3 dalyje numatytas kurstymas arba dalyvavimas turi būti susijęs su teroristiniu nusikaltimu, kaip jis apibrėžtas Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnyje, ar toks kurstymas ar dalyvavimas turi būti susijęs su dalyvavimu teroristinėje grupėje, numatytu minėto sprendimo 2 straipsnyje?

5. Kalbant apie terorizmą, ar galima nesuteikti tarptautinės apsaugos, remiantis Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktu, jeigu nebuvo įvykdyta tokia smurtinė itin žiauri veika, kaip numatyta Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnyje, nebuvo kurstyta ją padaryti ar dalyvauta ją darant?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

40 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinamas kaip reiškiantis, jog tam, kad būtų galima taikyti jame numatytą prieglobsčio nesuteikimo sąlygą, būtina, kad tarptautinės apsaugos prašytojas būtų nuteistas už vieną iš teroristinių nusikaltimų, numatytų Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalyje.

41 Šiuo klausimu primintina, kad iš Direktyvos 2004/83 3, 16 ir 17 konstatuojamųjų dalių matyti, jog Ženevos konvencija yra tarptautinio teisinio pabėgėlių apsaugos režimo pagrindas ir kad šios direktyvos nuostatos dėl pabėgėlių statuso suteikimo sąlygų ir dėl jo pobūdžio buvo priimtos siekiant padėti valstybių narių kompetentingoms institucijoms taikyti šią konvenciją remiantis bendromis sąvokomis ir kriterijais (2014 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *A ir kt.*, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, 45 punktas).

42 Vadinasi, Direktyvos 2004/83 nuostatos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į bendrą jos sistemą ir tikslą, laikantis Ženevos konvencijos ir kitų reikšmingų sutarčių, nurodytų SESV 78 straipsnio 1 dalyje (2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *B ir D*, C-57/09 ir C-101/09, EU:C:2010:661, 78 punktas ir 2014 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *A ir kt.*, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, 46 punktas).

43 Šiuo klausimu Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas iš esmės atitinka Ženevos konvencijos 1 straipsnio F skirsnio c punktą, kuriame nustatyta, jog šios konvencijos nuostatos netaikomos asmenims, dėl kurių yra rimtų priežasčių manyti, kad jie kaltinami veikomis, prieštaraujančiomis Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams.

44 Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkte konkrečiau daroma nuoroda į Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančius veiksmus, „nurodytus Jungtinių Tautų Chartijos preambulėje ir 1 bei 2 straipsniuose“.

45 Kaip nustatyta Direktyvos 2004/83 22 konstatuojamojoje dalyje, Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai, paminėti šios direktyvos 12 straipsnio 2 dalies c punkte, be kita ko, nurodyti „Jungtinių Tautų rezoliucijose dėl kovos su [tarptautiniu] terorizmu priemonių“, kuriose deklaruojama, kad „teroro aktai, metodai ir praktika prieštarauja Jungtinių Tautų siekiams ir principams“ ir kad „sąmoningas teroro aktų finansavimas, planavimas ir kurstymas taip pat prieštarauja Jungtinių Tautų siekiams ir principams“.

46 Viena iš tokių rezoliucijų yra Saugumo Tarybos rezoliucija 1377 (2001), iš kurios matyti, kad Jungtinių Tautų Chartijoje nurodytiems siekiams ir principams prieštarauja ne tik „tarptautinio teroro aktai“, bet ir „tarptautinio teroro aktų finansavimas, planavimas ir rengimas, kaip ir bet kokia kita pagalba šiuo atžvilgiu“.

47 Be to, remiantis Saugumo Tarybos rezoliucija 1624 (2005) darytina išvada, kad „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai“ neapsiriboja vien „teroro aktais, metodais ir praktika“. Iš tikrųjų ja Saugumo Taryba ragina visas valstybes, vadovaujantis joms pagal tarptautinę teisę tenkančiais įsipareigojimais, kovojant su terorizmu nesuteikti prieglobsčio „asmenims, kurie teikia finansinę paramą, padeda organizuoti, rengti ar vykdyti teroro aktus, prisideda prie jų, dalyvauja juos vykdant arba stengiasi juose dalyvauti, arba slepia juos įvykdžiusius asmenis“, ir patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn. Be to, šios rezoliucijos 1 punkto c papunktyje valstybės raginamos nesuteikti prieglobsčio asmenims, apie kuriuos turima patikimos ir svarbios informacijos, kad pagrįsta manyti, jog jie kalti dėl kurstymo įvykdyti teroro aktą ar aktus.

48 Remiantis tuo darytina išvada, kad Ženevos konvencijos 1 straipsnio F skirsnio c punkte ir Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkte pateikta sąvoka „Jungtinių Tautų Organizacijos siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai“ negali būti aiškinama kaip apimanti tik Saugumo Tarybos rezoliucijose nurodytų teroro aktų (toliau – teroro aktai) vykdymą.

49 Juo labiau, priešingai, nei tvirtina M. Lounani, ši sąvoka negali būti aiškinama kaip taikytina tik Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalyje numatytiems teroristiniams nusikaltimams, todėl ir kaip reikalaujanti, kad būtų priimtas nuosprendis, kuriuo skirta bausmė už tokį nusikaltimą.

50 Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad, kaip matyti iš Pamatinio sprendimo 2002/475 6 konstatuojamosios dalies, šiuo pamatiniu sprendimu siekiama suderinti teroristinių nusikaltimų, įskaitant susijusius su teroristinėmis grupėmis, apibrėžimą visose valstybėse narėse.

51 Kaip pažymėjo Europos Komisija, šiuo tikslu Pamatiniame sprendime 2002/475 išvardijami skirtingi veiksmai, kuriuos gali apimti bendra terorizmo sąvoka, ir jie suskirstyti į keturias nusikaltimų grupes: „teroristiniai nusikaltimai“ (1 straipsnis), „su teroristine grupe susiję nusikaltimai“ (2 straipsnis), „su

teroristine veikla susiję nusikaltimai“ (3 straipsnis) ir galiausiai kurstymas daryti kai kuriuos iš šių nusikaltimų, pagalbos juos darant teikimas ar bendrininkavimas ir kėsinimasis juos daryti (4 straipsnis).

52 Jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė apriboti Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkto taikymo sritį ir „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančių veiksmų“ sąvokai priskirti tik Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus nusikaltimus, jis galėjo visiškai nesunkiai tai padaryti, tiesiogiai išvardydamas šiuos nusikaltimus arba darydamas nuorodą į šį pamatinį sprendimą.

53 Tačiau Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkte nedaroma nuorodos nei į Pamatinį sprendimą 2002/475 (nors jis jau galiojo tuo metu, kai buvo suformuluotas 12 straipsnio 2 dalies c punktas), nei į jokį kitą kovos su terorizmu kontekste priimtą Europos Sąjungos teisės aktą.

54 Tad į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinamas kaip reiškiantis, jog tam, kad būtų galima taikyti jame numatytą pabėgėlio statuso nesuteikimo sąlygą, nebūtina, kad tarptautinės apsaugos prašytojas būtų nuteistas už teroristinius nusikaltimus, numatytus Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalyje.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

Dėl priimtinumo

55 *Commissaire général* ir Belgijos vyriausybė teigia, kad trečiasis klausimas, kaip jį formuluoja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nepriimtinas, nes, pirma, šis teismas nepakankamai paaiškina, kodėl mano, kad atsakymas į šį klausimą būtinas, kad būtų galima priimti sprendimą pagrindinėje byloje, ir, antra, toks atsakymas būtų visiškai nenaudingas sprendžiant ginčą pagrindinėje byloje. Iš tiesų šiuo atveju M. Lounani ne tik buvo nuteistas iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 140 straipsnio pagrindu kaip teroristinės grupės vadovas, bet ir dėl kitų teroristiniais tikslais padarytų veiksmų, kurie pagal Belgijos teisę pripažįstami kaip nusikaltimai.

56 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, atsižvelgiant į tai, kad jis atsakingas už savo nurodytas faktines ir teisines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos ginčo aplinkybėmis arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2016 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Polkomtel*, C-397/14, EU:C:2016:256, 37 punktas; 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 20 punktas ir 2016 m. spalio 13 d. Sprendimo *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej et Petrotel*, C-231/15, EU:C:2016:769, 16 punktas).

57 Bet šioje byloje taip nėra.

58 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo antrąjį ir trečiąjį klausimus uždavė nagrinėdamas kasacinį skundą, pateiktą administracinėje byloje dėl 2013 m. vasario 12 d. sprendimo, kuriame *Conseil du contentieux des étrangers* iš esmės konstatavo, kad veikos, kuriomis kaltinamas atsakovas pagrindinėje byloje, nėra tokios sunkios, kad galėtų būti kvalifikuojamos kaip „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 2 straipsnio 2 dalies c punktą. Iš tikrųjų šiame sprendime buvo konstatuota, kad *tribunal correctionnel de Bruxelles* nuosprendžio, kuriuo M. Lounani nuteistas už dalyvavimą teroristinės grupės veikloje, net kaip šios grupės vadovas, tačiau patys teroristiniai

nusikaltimai jam neinkriminuoti, nepakanka kad būtų galima pripažinti, jog yra rimtų priežasčių manyti, kad suinteresuotasis asmuo padarė „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančius veiksmus“.

59 Atsižvelgdamas į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar veiksmai, už kuriuos nuteistas M. Lounani, gali būti laikomi prieštaraujančiais Jungtinių Tautų siekiams ir principams, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktą, ir neigiamo atsakymo į šį klausimą atveju, ar nuosprendžio, kuriuo M. Lounani nuteistas kaip teroristinės grupės vadovas, pakanka tam, kad būtų galima nustatyti, jog yra rimtų priežasčių manyti, kad jis kurstė padaryti Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančius veiksmus ar kitaip dalyvavo juos vykdant, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 12 straipsnio 3 dalį.

60 Taigi akivaizdu, kad sprendimu dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą siekiama išsiaiškinti, kiek M. Lounani dalyvavimas teroristinės grupės veikloje, dėl ko jis buvo nuteistas, gali pateisinti Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkte numatytos prieglobsčio nesuteikimo sąlygos taikymą; atsižvelgus į tai, prašymą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar nuosprendis, kuriuo asmuo nuteistas už dalyvavimą teroristinės grupės veikloje kaip jos vadovas, gali lemti sprendimą nesuteikti pabėgėlio statuso vadovaujantis kartu taikomomis Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkto ir 12 straipsnio 3 dalies nuostatomis.

61 Taigi, trečiasis klausimas priimtinas.

Dėl esmės

62 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas ir 12 straipsnio 3 dalis aiškintini taip, kad tokiam dalyvavimui teroristinės grupės veikloje, dėl kurio nuteistas atsakovas pagrindinėje byloje, gali būti taikoma šiose nuostatose numatyta prieglobsčio nesuteikimo sąlyga, nors atitinkamas asmuo nevykdė, nepadėjo, nebandė ir negrasino įvykdyti teroro aktų.

63 Kalbant apie veiksmus, dėl kurių M. Lounani buvo nuteistas, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šis nuteisimas pagrįstas, be kita ko, iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso 140 straipsniu, o šiuo straipsniu į Belgijos teisę perkeltas Pamatinio sprendimo 2002/475 2 straipsnis, apibrėžiantis su teroristine grupe susijusius nusikaltimus, kurio 2 dalies b punkte nurodytas dalyvavimas teroristinės grupės veikloje.

64 Konkrečiau kalbant, pripažindamas M. Lounani kaltu dėl šio nusikaltimo *tribunal correctionnel de Bruxelles* 2006 m. vasario 16 d. nuosprendyje pažymėjo, kad suinteresuotasis asmuo kaip vadovas dalyvavo GICM Belgijos padalinio veikloje, t. y. teikė šiai grupei logistinę paramą, be kita ko, padėdamas materialiai ar intelektualiai, klastodamas pasus ir neteisėtai juos perduodamas, taip pat aktyviai dalyvaudamas siunčiant savanorius į Iraką.

65 Vadinasi, nebuvo konstatuota, kad M. Lounani pats vykdė teroro aktus, kurstė juos vykdyti kitus ar dalyvavo juos vykdant.

66 Vis dėlto, kaip nurodyta šio sprendimo 48 punkte, iš reikšmingų Saugumo Tarybos rezoliucijų matyti, kad „Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujantys veiksmai“ neapsiriboja vien teroro aktais.

67 Itin svarbu pažymėti, jog Saugumo Taryba Rezoliucijoje 2178 (2014) pareiškė, kad „yra itin susirūpinusi dėl didelės ir vis augančios grėsmės, kurią kelia užsienio teroristai kovotojai, t. y. asmenys, keliaujantys ne į savo gyvenamosios vietos ar pilietybės valstybę teroro aktų vykdymo, planavimo ar rengimosi jiems

tikslu“, taip pat pabrėžė, kad susirūpinimą kelia ir teroristinių organizacijų organizuojami tinklai, kuriems padedant tarp valstybių gali keliauti įvairių pilietybių kovotojai ir judėti jiems reikalingi ištekliai.

68 Kalbant apie priemones, kurių reikia imtis kovojant su šiuo reiškiniu, pažymėtina, kad valstybės privalo užkirsti kelią asmenų, keliaujančių į kitą nei jų gyvenamosios vietos arba pilietybės valstybę, kad vykdytų, planuotų arba rengtų teroro aktus, verbavimui, organizavimui, vežimui ar aprūpinimui ir nutraukti šiuos veiksmus.

69 Darytina išvada, kad Direktyvos 2004/83/EB 12 straipsnio 2 dalies c punkte numatyta pabėgėlio statuso nesuteikimo sąlyga gali būti taikoma ne tik faktiškai teroro aktus vykdantiems asmenims, bet ir asmenims, kurie verbuoja, organizuoja, veža ar aprūpina asmenis, keliaujančius į kitą nei jų gyvenamosios vietos arba pilietybės valstybę, kad vykdytų, planuotų arba rengtų teroro aktus.

70 Be kita ko, iš kartu taikomų Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punkto ir 12 straipsnio 3 dalies matyti, kad pirmojoje iš šių nuostatų numatyta pabėgėlio statuso netaikymo sąlyga taip pat taikoma asmenims, dėl kurių yra rimtų priežasčių manyti, kad jie kurstė Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančius veiksmus arba kitaip dalyvavo juos vykdant. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 48 ir 66 punktuose, konstatuotina, kad, taikant šias nuostatas kartu, nereikalaujama, kad tarptautinės apsaugos prašytojas būtų buvęs teroro akto kurstytojas arba kitaip būtų dalyvavęs vykdant tokį aktą.

71 Šiuo atžvilgiu Komisija visiškai teisingai pažymi, kad dalyvavimas teroristinės grupės veikloje gali apimti įvairius skirtingo pavojingumo veiksmus.

72 Šiomis aplinkybėmis kompetentinga atitinkamos valstybės narės valdžios institucija Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktą gali taikyti tik kiekvienu konkrečiu atveju įvertinusi jai žinomas tikslias faktines aplinkybes, siekdama nustatyti, ar yra rimtų priežasčių manyti, kad suinteresuotojo asmens, kuris, be kita ko, atitinka kriterijus, kad gautų pabėgėlio statusą, padaryti veiksmai patenka į nesuteikimo sąlygos taikymo sritį (šiuo klausimu žr. 2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *B ir D*, C-57/09 ir C-101/09, EU:C:2010:661, 87 ir 94 punktus).

73 Kalbant apie klausimą, ar tokie veiksmai, kuriuos atlikęs kaltinamas M. Lounani, gali būti pripažinti Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančiais veiksmais, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktą, arba tokių veiksmų kurstymu arba kitokiu dalyvavimu juos atliekant, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 12 straipsnio 3 dalį, pažymėtina, kad galutinį tarptautinės apsaugos prašymo vertinimą privalo atlikti kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, o nacionaliniai teismai turi šio vertinimo kontrolės jurisdikciją.

74 Dėl aplinkybių, į kurias turi būti atsižvelgta, pažymėtina, kad sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodyta, kad M. Lounani vadovavo tarptautiniu mastu veikiančiai teroristinei grupei, 2002 m. spalio 10 d. įtrauktai į Jungtinių Tautų sąrašą su nurodytais tam tikrais asmenimis ir subjektais, kuriems taikomos sankcijos, o sąrašą nuo to laiko atnaujinus, ji liko į jį įtraukta. M. Lounani logistinės paramos šios grupės veiklai teikimas buvo tarptautinio masto, nes jis dalyvavo padirbant pasus ir padėjo savanoriams keliauti į Iraką.

75 Tokie veiksmai gali pateisinti sprendimą nesuteikti pabėgėlio statuso.

76 Šiuo klausimu primintina, kad, kaip pabrėžta šio sprendimo 12, 13 ir 67–69 punktuose, Saugumo Tarybos rezoliucijose, konkrečiau kalbant Rezoliucijos 2178 (2014) 5 punkte ir 6 punkto c papunktyje, prie veiksmų, kuriems valstybės turi užkirsti kelią kovodamos su tarptautiniu terorizmu, nurodytas tyčinis asmenų, keliaujančių į kitą nei jų gyvenamosios vietos arba pilietybės valstybę, kad vykdytų, planuotų arba rengtų teroristinius veiksmus, kelionių organizavimas.

77 Taigi net įrodžius, kad grupė, kuriai vadovavo M. Lounani, nevykdė teroro aktų ar kad savanoriai, kuriems ši grupė padėjo nuvykti į Iraką, galiausiai neįvykdė tokių aktų, nebūtų galima atmesti, kad M. Lounani veiksmai galėtų būti pripažinti prieštaraujančiais Jungtinių Tautų siekiams ir principams. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 41–54 ir 66–70 punktuose, tai taikytina ir kalbant apie aplinkybę, kurią prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo savo trečiajame klausime, kad M. Lounani nepadarė, nebandė ir negrasino padaryti teroristinio nusikaltimo, kaip tai suprantama pagal Pamatinio sprendimo 2002/475 1 straipsnio 1 dalį. Remiantis tais pačiais argumentais darytina išvada, jog taikant Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 3 dalį nereikalaujama, kad būtų įrodyta, jog M. Lounani kurstė padaryti tokį nusikaltimą ar kitaip dalyvavo jį vykdant.

78 Be to, kompetentingai valdžios institucijai atliekant individualų vertinimą ypač svarbi yra aplinkybė, kad M. Lounani valstybės narės teismų buvo nuteistas dėl dalyvavimo teroristinės grupės veikloje ir kad šis nuosprendis įsiteisėjo.

79 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas ir 12 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinami taip, kad dalyvavimas teroristinės grupės veikloje, dėl kurio nuteistas atsakovas pagrindinėje byloje, gali pateisinti sprendimą nesuteikti pabėgėlio statuso, net jei neįrodyta, kad atitinkamas asmuo vykdė, padėjo, kėsinosi ir grasino įvykdyti teroro aktus. Konkrečiai vertinant aplinkybes, kurios leistų nustatyti, ar yra svarbių priežasčių manyti, kad asmuo pripažintas kaltu dėl Jungtinių Tautų siekiams ir principams prieštaraujančių veiksmų, tokių veiksmų kurstymo arba kitokio dalyvavimo juos vykdant, ypač svarbi aplinkybė, kad šis asmuo valstybės narės teismų buvo nuteistas už dalyvavimą teroristinės grupės veikloje, taip pat išvada, kad jis buvo šios grupės vadovas, ir nebūtina nustatyti, ar šis asmuo kurstė teroro aktus ar kitaip dalyvavo juos vykdant.

Dėl ketvirtojo ir penktojo klausimų

80 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmuosius tris klausimus, nėra reikalo atsakyti į pateiktus ketvirtąjį ir penktąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

81 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų 12 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinamas kaip reiškiantis, jog tam, kad būtų galima taikyti jame numatytą pabėgėlio statuso nesuteikimo sąlygą, nebūtina, kad tarptautinės apsaugos prašytojas būtų nuteistas už teroristinius nusikaltimus, numatytus 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu 1 straipsnio 1 dalyje.**

2. **Direktyvos 2004/83 12 straipsnio 2 dalies c punktas ir 12 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinami taip, kad dalyvavimas teroristinės grupės veikloje, dėl kurio nuteistas atsakovas pagrindinėje byloje, gali pateisinti sprendimą nesuteikti pabėgėlio statuso, net jei neįrodyta, kad atitinkamas asmuo vykdė, padėjo, kėsinosi ir grasino įvykdyti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijose apibrėžtų teroro aktus. Konkrečiai vertinant aplinkybes, kurios leistų nustatyti, ar yra svarbių priežasčių manyti, kad asmuo pripažintas kaltu dėl Jungtinių Tautų**

siekiams ir principams prieštaraujančių veiksmų, tokių veiksmų kurstymo arba kitokio dalyvavimo juos vykdant, ypač svarbi aplinkybė, kad šis asmuo valstybės narės teismų buvo nuteistas už dalyvavimą teroristinės grupės veikloje, taip pat išvada, kad jis buvo šios grupės vadovas, ir nebūtina nustatyti, ar šis asmuo kurstė teroro aktus ar kitaip dalyvavo juos vykdant.

Parašai.